

KLASSI AINEKAVA STRUKTUUR

NB! Arvestuslikud tööd, hindamise põhimõtted ja õppevara esitab õpetaja trimestri (kursuse, poolaasta) alguses

Aine: ÜHISKONNAÕPETUS

Klass: 9. klass

Aine maht 70 tundi – 2 tundi nädalas.

Teemad (alateemad) ning õpitulemused	Taotletavad pädevused (aine- ja olulisemad üldpädevused-, kooli õppekava rõhuasetused) MILLISEID PÄDEVUSI ARENDATAKSE (ALA)TEEMA KÄSITLEMISEL?	Läbivad teemad MILLISED LÄBIVAD TEEMAD KUULUVAD (ALA)TEEMA JUURDE? (lühidalt lahti kirjutada või tuua märksõnad, kuidas käsitletakse)	Lõiming ja koostöö, õppekava läbimist (pädevuste arengut) toetavad tegevused MILLISEID TEGEVUSI TEHAKSE? (ainesised ja aineülesed projektid ja aineülene koostöö, teemapäevad, huvitegevusega seotud üritused jms)
I TEEMA: ÜHISKOND JA SOTSIAALSED SUHTED Õpitulemused: <ul style="list-style-type: none">• arvestab kaasinimestega ja aktsepteerib nende erinevusi,• väärtustab mitmekesisust, määratleb ennast ühiskonna liikmena, Eesti, Euroopa ja maailmakodanikuna.			
Alateemad : Ühiskonna mõiste. Ühiskonna sotsiaalne struktuur. Mina ühiskonna liikmena. Minu rollid. Riikide teke ja tunnused. Rahvas. Rahvus. Eesti – paljurahvuseline ja multikultuurne riik. Kodakondsus. Eesti kodakondsuse saamise viisid – sünnilt, naturalisatsiooni korras ja eriliste teenete eest. Pere tüübid. Leibkond. Eesti ühiskonna väärtused.	Sotsiaalpädevused – inimeste erinevuste aktsepteerimine. Üldpädevused- huvi tekitava õppekeskkonna kujundamine ning koostöise, sõbraliku ja vastastikust lugupidamist kandva õhkkonna loomine. Kultuuri- ja väärtuspädevused. RG Põhiväärtused – hoolivus ja koostöö erinevate inimgruppidega. Digipädevus: info otsimine, leidmine ja analüüs.	Ühiskond kui erinevate inimeste kooseksisteerimise vorm. Inimeste liigitamine erinevate tunnuste alusel. Ühiskondlike suhete areng ürgkarjast tänapäevani. Riikide universaalsed tunnused – Euroopa Liidu kaart. Paljurahvuselisuse ajaloolised põhjused ja tagajärjed. Kodakondsuse saamise viisid.	Väärtuste avastamise mängu mängimine – inimeste erinevuste aktsepteerimine. Rühmatöö -juhtumite analüüs. Tutvumine KMA kodulehel oleva infoga. Ajalugu – Eesti ajaloo periodiseering. Eesti võõraste võimu all. Matemaatika: ühistund statistika kasutamisest ajaloos ja ühiskonnaõpetuses. Ülesannete lahendamine.

KLASSI AINEKAVA STRUKTUUR

NB! Arvestuslikud tööd, hindamise põhimõtted ja õppevara esitab õpetaja trimestri (kursuse, poolaasta) alguses

II TEEMA: DEMOKRAATIA JA SELLE VORMID – OTSENE NING ESINDUSDEMOKRAATIA. DEMOKRAATLIKE JA MITTEDEMOKRAATLIKE RIIKIDE VÕRDLUS.

Õpitulemused:

- teab ja väärtustab demokraatia põhimõtteid;
- mõistab, kuidas demokraatia põhimõtted saavad toimida koolis;
- märkab probleeme koolis, toetab oma käitumise ja osalemisega koolidemokraatiat;

Demokraatia mõiste.
Ateena linnriigi demokraatia.
Kodaniku mõiste ja õiguslik tähendus.
Otsene demokraatia.
Esindusdemokraatia.
Koolidemokraatia vormid.
Kooli kodukord.
EV kodakondsuse saamise viisid.
EV kodaniku õigused ja kohustused.

Demokraatliku riigi tunnused.
Demokraatlike ja mittedemokraatlike riikide võrdlus.

Kultuuri- ja väärtuspädevus:
inimese eluviisi ja väärtus-
hinnangute areng.
Sotsiaalne ja kodanikupädevus:
rahva võimu teostamine
minevikus ja tänapäeval.
Digipädevus: Riigiportaalist
Eesti.ee info leidmine.

Ateena Linnriigi ja tänapäeva
EV demokraatia ja kodanike
võrdlemine.
RG kodukorraga tutvumine,
selle arutlemine ja analüüs.
Õpilasesinduse tegevuse ja
liikmetega tutvumine. Kooli
õppenõukogu ja hoolekogu
pädevustega tutvumine.
EV kodakondsuse saamine
sünnilt, naturalisatsiooni korras
või eriliste teenete eest.
Ainult EV kodaniku õigused ja
kohustused.
Riigiportaaliga eesti.ee
tutvumine, info leidmine.
Demokraatliku riigi tunnused.
Mittedemokraatliku riigi
(diktatuuri) tunnused.

Lõiming ajaloo – Rühmatöö:
1930.-te aastate ja tänapäevaste
demokraatlike ja mittedemokraatlike
riikide võrdlus.

III TEEMA: RG SÜNNIPÄEVA ja VABADUSE TÄNAVA KOOLIMAJA SÜNNIPÄEVA TÄHISTAMINE

Õpitulemused:

- teab ja väärtustab RG kodukorda, ajalugu ja traditsioone
- väärtustab haridust ja õpikeskkonda
- teab RG vilistlasi ja tunneb arhitekt Alar Kotli loomingut.

KLASSI AINEKAVA STRUKTUUR

NB! Arvestuslikud tööd, hindamise põhimõtted ja õppevara esitab õpetaja trimestri (kursuse, poolaasta) alguses

RG ajaloo ja kooli väärtuste tundma õppimine. RG vilistlaste tundma õppimine. Traditsioonid ühiskonnas - RG traditsioonid. RG vilistlase arhitekt Alar Kotli	Sotsiaalne ja kodanikupädevus: tutvumine kooli ajaloo, väärtuste ja traditsioonidega. Kultuuri- ja väärtuspädevus: kooli traditsioonide ja väärtuste tundma õppimine. Digipädevus: Kooli kodulehelt info leidmine.	Tutvumine seinalehtede ja kooli kodulehega. Tutvumine Alar Kotli biograafia ja loominguga.	Osalemine tunglajooksul. Osalemine ajarännakul RG-st kuni Pikk 29 koolihooneni.
IV TEEMA: INIM- JA LAPSE ÕIGUSED. ÕIGUSTELE VASTAVAD KOHUSTUSED. RAHVUSVAHELISED SUHTED. Õpitulemused: <ul style="list-style-type: none">teab ja väärtustab inimõigusi ja lapse õigusi;tunneb õigustele vastavaid kohustusi;käitub teistega heasoovlikult ja viisakalt, teiste õigusi austades; teab ja oskab kasutada hädaabi ja lasteabi telefoninumbreid.			
ÜRO asutamine ja tegevuse eesmärk. ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioon. ÜRO Lapse õiguste konventsioon. Euroopa Inimõiguste konventsioon. Euroopa Sotsiaalhartaga. Lasteabi telefoninumber ja infoportaalid. Turvalisuse tagamine. Internetiturvalisuse reeglid. Eesti rahvusvaheliste organisatsioonide liikmena – õigused ja kohustused. Euroopa Liidu kodanikuõigused.	Sotsiaalne-, väärtus- ja kodanikupädevus: tunneb ja austab inim- ja lapse õigusi ning kohustusi. Digipädevus: oskab leida ja kasutada abivajadusel infot.	ÜRO Inimõiguste deklaratsiooniga ja Lapse õiguste konventsiooniga, Euroopa inimõiguste konventsiooni ja Sotsiaalhartaga tutvumine. Lasteabi nr 116111, helistamisreeglid hädaabinumbritele. Euroopa Inimõiguste kohus. Eesti EL, NATO; ÜRO liikmena.	Rühmatöö: juhtumite lahendamine ja analüüs. Turvaplaani ja võrgustiku andmete koostamine hädaabiks. Soo- ja võrdõiguslikkuse voliniku tegevusega tutvumine.
V TEEMA: VÕIMUDE LAHUSUSE JA TASAKAALUSTAMISE PÕHIMÕTE Õpitulemused: <ul style="list-style-type: none">loetleb Eesti riigi valitsemise põhilisi institutsioone ja kirjeldab nende ülesandeid (kohalik omavalitsus, Riigikogu, Vabariigi Valitsus, President, kohus);teab, mis on põhiseadus ja teised seadused, miks seadusi tuleb täita; teab, mis on lapse õigused ja vastutus;teab, kuidas osaletakse poliitika kujundamises ja teostamises nii kohalikul kui ka Eesti riigi tasandil; käitub seaduskuulekalt			

KLASSI AINEKAVA STRUKTUUR

NB! Arvestuslikud tööd, hindamise põhimõtted ja õppevara esitab õpetaja trimestri (kursuse, poolaasta) alguses

Võimude lahususe ja tasakaalustatuse põhimõtte rakendamine. EV Põhiseadus. Seaduslikkuse põhimõte. Riigikogu. Vabariigi Valitsus. President. Kohtusüsteem. Linna ja valla juhtimine.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus: riigivõimu teostamine. Digipädevus: Riigiportaalist Eesti.ee info leidmine, Põhiseadusega ja Riigikogu kodulehega tutvumine. Digikeskonna ohtude tundmine ning privaatsuse kaitse.	EV Põhiseadusest riigivõimu teostamisega seotud info leidmine. Riigikogu ülesanded ja töövormid. Vabariigi Valitsuse koosseis ja ülesanded. Koalitsioon. Opositsioon. Fraktsioon. EV Presidentidega tutvumine. Presidendi ülesanded. Seaduseelnõude menetlemine. Kohtusüsteemi ja isikute juriidiliste õiguste ning kohustustega tutvumine. Linna ja valla juhtimine. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: tutvustada riigivalitsemisega ja kohtuga seonduvaid elukutseid.	Ajalooline ülevaade EV presidentidest. Rühmatöö: Linna noortevolikogu asutamine ja ettepanekud noorte elu parendamiseks kodulinnas. Kohtuid tutvustava õppefilmi vaatamine. Juhtumi lahendamine rollimänguna „Kohtuistungil“. Ekskursioon Tarka Majja. Osalemine „Minu riik“ projekti õppepäeval Tallinnas.
VI TEEMA: ÜHISKONNA SEKTORID Õpitulemused: <ul style="list-style-type: none">tunneb ära riigiasutused, äriühingud ja kodanikualgatused.on aktiivne, väärtustab tööd, kodanikualgatusi ja vabatahtlikku tegevust.selgitab näidetega, mis on kodanikuühendus, kodanikualgatus ja vabatahtlik töö; põhjendab vabatahtliku töö vajalikkust ning pakub abi abivajajatele; tunneb ära ebaõigluse ja oskab sellele vastu seista;panustab ettevõtliku inimesena ühiskondlikestesse tegevustesse;on iseseisev ja vastutustundlik, suudab teadmisi praktikas rakendada.			
I – avalik sektor – riigiasutused. II – erasektor – äriühingud. III sektor – kodanikuühiskond. Sektorite tegevusvaldkonnad ja eesmärgid. Majandusharud ja sektorid. Ettevõtluse vormid ja tegevuse eesmärk. Usundid.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus: olla aktiivne ühiskonnaliige. Kultuuri- ja väärtuspädevus: inimese eluviisi ja väärtushinnangute areng. Usundid kõlbluse ja moraali kujundajana.	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: tutvustada riigivalitsemisega seotud elukutseid ning äriühingu juhtimist.	Toidupanga külastamine. Rühmatöö: õpilasettevõtte toote või teenuse omahinna määramine.

KLASSI AINEKAVA STRUKTUUR

NB! Arvestuslikud tööd, hindamise põhimõtted ja õppevara esitab õpetaja trimestri (kursuse, poolaasta) alguses

	<p>Sotsiaalne ja kodanikupädevus: kodanikualgatuste ja vabatahtliku töö väärtustamine.</p> <p>Digipädevus: leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; e-äriregistri infoga tutvumine.</p> <p>Ettevõtluspädevus: õpilaste äriplaan ja õpilasettevõtte asutamine.</p>		
VII TEEMA: MAJANDUS Õpitulemused: <ul style="list-style-type: none">• teab maksusüsteemi ja maksude maksmise vajalikkust.• oskab arutleda jõukust ja toimetulekut mõjutavate tegurite üle.• väärtustab aktiivsust ja haridust elus hakkama saamiseks.			
<p>Turumajanduse tunnused, efektiivsus ja turutõrked.</p> <p>Riik turumajanduses.</p> <p>Konkurents. Monopol.</p> <p>Toote või teenuse omahind ja müügihind.</p> <p>Plaanimajanduse tunnused.</p> <p>Ühis- ja erahüvis.</p> <p>Jõukust ja toimetulekut mõjutavad tegurid.</p> <p>Vaeusus.</p> <p>Rahatarkus.</p>	<p>Üld-, sotsiaalne ja kodanikupädevus: olla aktiivne ühiskonnaliige.</p> <p>Ettevõtluspädevus.</p> <p>Digipädevus: eesti.ee-st info leidmine sotsiaaltoetuste ja toimetulekut mõjutavate meetmete kohta.</p>	<p>Turumajanduse tunnused ja võrdlemine plaanimajanduse tunnustega.</p> <p>Konkurentsi ja monopoli tunnused - näited äripraktikast.</p> <p>Ühis- ja erahüvise võrdlemine.</p> <p>Analüüs jõukust ja toimetulekut mõjutavatest teguritest.</p>	<p>Rahatarkuse loeng?</p> <p>Rühmatöö: toote või teenuse omahinna arvutamine.</p>

KLASSI AINEKAVA STRUKTUUR

NB! Arvestuslikud tööd, hindamise põhimõtted ja õppevara esitab õpetaja trimestri (kursuse, poolaasta) alguses

VIII TEEMA: EELARVE. TÖÖ JA TARBIMINE.

Õpitulemused:

- toob näiteid ühiskonna toimimiseks ja arenguks vajalikest elukutsetest ja ettevõtetest ning väärtustab töötamist kui peamist elatusallikat;
- tunneb oma õigusi ja vastutust omanikuna ja tarbijana, suudab oma tegevusi palneerida;
- tarbib säästlikult elektrienergiat, vett, toitu, jne.
- Oskab oma aega ja kulutusi planeerida; oskab leida teavet oma eesmärkide ja huvide tarbeks ning seda kriitiliselt hinnata.

Aja ja kulutuste planeerimine. Eelarve liigid ja osad. Enda nädala eelarve koostamine. Tööturu tunnused, pooled. Töötamine töölepingu või käsunduslepingu alusel. Tarbija õigused ja kohustused. Majandusharud ja sektorid. Elukutsed ja hariduse saamine kodukohas.	Keskkond ja jätkusuutlik areng. Ettevõtluspädevus: isikuomadused ja oskused, mis suurendavad võimekust võimaluste märkamisel ja plaanide realiseerimisel. Digipädevused: töö, suhtlus ja info leidmine erinevates digikeskkondades. Powerpointi koostamine ja esitus.	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: tutvustada erinevaid elukutseid ja peale põhihariduse omandamist hariduse omandamise jätkamise võimalusi Rakveres. Praktiline töö - isikliku eelarve ja sünnpäevapeo eelarve koostamine. Tutvumine alaealise töö- ja tööohutustingimustega. Tööinspektsiooni kodulehelt info leidmine. Karjäärinõustamisvõimalused 9.-klassi õpilasele.	Matemaatika ja majandus: rühmatöö õpilasettevõtte alustamine ja kasumliku äriplaani kava välja töötamine. Geograafia: tööleht eestlaste tööhõivest majandussektorite kaupa. Karjäärinõustajaga kohtumine?
---	---	--	---

IX TEEMA: MEEDIA JA TEAVE.

Õpitulemused:

- oskab leida ja hinnata info usaldusväärsust;
- on teadlik digikeskkonna ohtudest ning oskab kaitsta oma privatsust;
- järgib digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid, nagu igapäevaelus; loob, kasutab ja jagab infot ning väärtustab enda ja teiste autorite tööd.

Info teadlik tarbimine. Internetis info tarbimine ja edastamine. Autorikaitse ja viitamine. Reklaami eesmärgid. Teabe leidmine töö kohta.	RG põhiväärtused: motiveeritus, valmidus elukestvaks õppeks, kultuuriline, eetiline, sotsiaalne ja akadeemiline areng, vaimsure väärtustamine.	Kultuuriline identiteet. Tehnoloogia ja innovatsioon. Väärtused ja kõlblus. Arutlus internetiturvalisusest. Referaadi koostamine ja viitamine.	Eesti keel: referaadi koostamine ja õigekiri.
---	--	--	---

KLASSI AINEKAVA STRUKTUUR

NB! Arvestuslikud tööd, hindamise põhimõtted ja õppevara esitab õpetaja trimestri (kursuse, poolaasta) alguses

	<p>Kultuuri- ja väärtuspädevus: inimese eluviisi ja väärtus- hinnangute areng. Digipädevused: leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust.</p>		
--	---	--	--